

AKIK SZERETIK
GYERMEKEIKET,
FIZESSENEK ELŐ

SEBŐK ZSIGMOND
és BENEDEK ELEK

JÓ PAJTÁS

képes gyermeklapjára.

- A JÓ PAJTÁS érdekes, mert elbeszéléseit, regényeit, meséit, verseit a legjobb magyar írók írják a gyermekek számára.
- A JÓ PAJTÁS tartalma gazdag, mert minden számában megvan minden, amit a gyermek olvasni szeret.
- A JÓ PAJTÁS szép, mert képeit jeles magyar művészek rajzolják.
- A JÓ PAJTÁS minden héten megjelenik, mindig új, egyre kedvesebb tartalommal.
- A JÓ PAJTÁS minden karácsonyra gazdag tartalmú és díszes kiállítású almanachal lepi meg olvasóit.
- A JÓ PAJTÁS rejtvényeinek megfejtői értékes könyvjutalmakat nyerhetnek a soroláson.
- A JÓ PAJTÁS olcsó, mert előfizetési ára negyedévre csak 2 korona 50 fillér.

Előfizetéseket elfogad minden könyvtárban és minden könyvesboltban, aki kéri: a JÓ PAJTÁS kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

a címe
AAGE MADELUNG
egyik legszebb elbeszélések. Megjelent a Magyar Könyvtárban.
Ára 60 fillér.
Mindenütt kapható!

MAGYAR KÖNYVTÁR

Az 1870—71-diki

NÉMET-FRANCZIA HÁBORÚ

teljes leírása
Dr. MIKES LAJOS-tól.

Ára 60 fillér.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrásy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrásy-út 21. és minden könyvkereskedésben megrendelhető:

MIKSZÁTH KÁLMÁN ÉLETRAJZA

Irta VÁRDAI BÉLA

A nagynevű író egyetlen részletesebb életrajza. Mikszáth arcképével díszített csinos kartonkötésben.

Ára 2 korona 50 fillér.

AZ UNIVERSUM HÁBORUS KÖTETE

Szerkesztette dr. HANKÓ VILMOS.

Haditechnikai olvasmányok:

a szárazföldön, a vizen,
a vízben és a levegő-
ben vívott harcok
fegyvereinek
a leírása,
azok-
nak

A hadi technika csodái.

a
tech-
nikai cso-
dának a be-
mutatása, a me-
lyekkel a mai háború
a világot meglepte, a
harcszintereknek, a hadsereg
táplálásának, beteg katonák el-
látása módjának az ismertetése;
a természettudományok, a földrajz
és az egészségtan köréből való
olvasmányok. *****

Ára vászonkötésben 8 korona 50 fillér.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI., Andrásy-út 21.

Hogyan züllött el az orosz hadsereg?

Erről ad számot a Magyar Könyvtár egyik új füzeté, mely közli Vereszájev orosz katonáorvos emlékiratait «Az orosz hadsereg züllése az orosz-japán háborúban» címmel. E rendkívül érdekes munkát L. Atkay György fordította. Ára 60 fill. Mindenütt kapható!

Olvassa a
hirdetéseket

AZ AÉRO

A repüléssel, léghajózással és a motorsportok minden ágával foglalkozó egyedüli magyar folyóirat.

Minden számában érdekes és eredeti fényképfelvételeket közöl. A léghajózás eseményeiről, fejlődéséről és céljairól kitűnő és könnyen érthető népszerű cikliket tartalmaz.

Különösen figyelemre méltók a léghajózás és repülés hadi alkalmazásáról írott közleményei, valamint az ifjúság számára külön fenntartott kisrepülőgép (modell) rovata.

Mutatványszámokat a kiadóhivatal szívesen küld

Budapest, I. ker., Retek-utca 46. sz.

10. SZ. 1916. (63. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁRCZIUS 5.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegy-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világpróbnak»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldíj is csatolandó.

TARTALÉK INDUL A LÖVÉSÁROKBA.

A DÉLNYUGATI HARCTÉRRŐL. — Balogh Rudolf, a harctérre kiküldött munkatársunk felvétele.

RENDELÉSNÉL SZIVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

RUTH KÖNYVE.

REGÉNY. — IRTA LAKATOS LÁSZLÓ.

(Vége.)

Antal bácsinak bort ajándékoztam. Kedvére teljék el ez a nap. Már úgy teszek vele én is, mint tett otthon anya.

És a mikor estefelé járt és mindenki elment, jött Zápolya úr. Tric-Trac már nem volt nálunk. Örültem is ennek, mert szegény barátnőm így nem szenvedett keserves izgalmat és mégis egy kicsit bántam, hogy szép barátnőm nincs itt. Ki tudja, ha itt találkoztak volna. Talán...

Hamvas ibolyával, fiatal illatú gyöngyvirággal kedveskedtem jó barátnőm kedves rossz barátnőjének.

És látni kellett volna ezt a férfit. Homloka bíborba borult, majd ajka lett fehér, mint a gyertyaviaszk. A szaván, a szemén éreztem, egy percre kiállt a szívverése.

Istenem tudom, hogy nem vagyok szép, most szent vásárasnapon nagyon csúnya is talán, de mindenből, a mi Zápolya úrral történt, látszott, hogy a mióta Clarissét elbucúztam, nem kapott hölgytől virágot, nem is beszélt talán nővel.

Szereti. Mégis. Nagyon.

És nagy szomorú szemére néztem. Az érzelmek fiú egy nagy-nagy gyermek. Mindenem úgy meghatódik. Öröm, bánat, minden egy szép csoda neki. Mint a gyermekeknek, a gyermekeknek, a kik talán mégis a legbőlebbek közöttünk.

Most késő este van. Üvegázi virágok között ülök, én, a kinek szomorú élete — nem, nem zúgolódás ez — mintha egy üvegáziában telt volna el. És mégis egy nagy szél felszakított benne egy ablakot. Szenvedtem, dideregtem. És tavaly ilyenkor odalent, anya alsó-budai házában az ablaknál álltam és föltekintettem ide a Várba, a hol most lakom. És most is az ablakhoz kellene állnom és letekintnem oda, a hol azelőtt voltam, arra, a mi azelőtt voltam... Följebb, nagyobb földi magasba már sosem fogok pedig nézni, csak az égbe.

Imádkozom a halott uramért, a ki nem élhetett meg ezt a mai napot és nem merném kérni Istent, hogy vegye le vállamról ezt az én életemet és adjon helyette másikat, könnyebbet. Mégis, ez az enyém.

Albert levelet írt a külső országból. A jó ember úgy írta, hogy éppen mára érkezék ide. Husvétára hazajön és itt marad végleg, hogy kettős szeretettel is fia legyen anyjának, a ki elvesztette kisebbikét.

V.

Április 8.

Szerda van... a nagy hét szerdája és holnapután a keresztfán miértünk fog meghalni a mi urunk. Hűvös tavaszi szelek átaljazzák a nagy város falait, a házak kürtőit, mint küljebb az erdőket és a fák sorait. Tiszító tavaszi szélben a város közelebb jut a természethez, az ember is. A sok téli fülledtség: mint erdők avara. Szelek szárnyán lába kél. A Krisztus nagyhetében fájdalommal születik meg a tavasz. És mintha a megtörtént volna a csoda, a dacz erős jégvártyája leolvadt Zápolya szívéből... Mégis van szíve... Tudtam. Én megéreztem és szabad volt őt sajnálnom, hiszen szenvedett ő is.

Zápolya ma — annyi idő után — megállt Tric-Trac ajtajánál. Megjött. Visszatért, mintha el se ment volna. Kezet fogtak és szavuk belekapcsolódott a szobába, a mi elhalt a múlt nyáron. Zápolya egy arczképet vett ki tárcájából. Tric-Trac édes arczának mása volt. Alig lehetett rácsmerni a fényes papirosra, Tric-Trac arczát lemosták róla a téli könnyek.

És édes barátnőm egy szóval sem kérdezte a távoztát, a ki most visszatért.

— Olyan sok ideig hol járt kedves?

És Zápolya sem magyarázkodott. Elment,

ennek így kellett lennie. Visszatért, ez nem lehetett másként.

És a szavaik is, a szép szavaik is az arczukba néztek egymásnak, mint szokták azok, a kik hosszú útról térnek meg egymáshoz.

Zápolya egy szóval sem kérdezte, hogy várta-e őt Tric-Trac és fájdalmas szívében hű maradt-e hozzá. Tudta, hogy ez a kérdés csak szagatná Tric-Trac szívét és nem akarta őt bántani ezen a napon, a melyen mártírok pálmájához jutott egy mártír hit.

Szeme úgy csillogott ma édes barátnőmnek, mint harnat a mesebeli kék madár tollán. Mesék kék madara, im beröppentél hozzám újra, el sem váltál és a szép leány homloka fölött, a mely mint egy koszorút úgy hordja az ifjúság zománcát, olyan szép volt a korai fehér haj, mint még sohasem. Rizsporos parókának látszott, a melyet angyalok ingerkedésből helyeztek a fiatal arczra és nemesség van e fehér színben, ezüstös lomb, télen a hónál illatosabb, tavasszal barackvirágnál hamvasabb.

Fehér, fehér és egy fiatal leány és daczos könnyek közt szeretik, fájdalmas hűtlenséggel, mely maga a legnagyobb hűség... Vajjon méltó vagyok-e arra, hogy imádkozzam érte?

Hónapok óta ma volt először, hogy az örömtől tudtam sírni.

Tavasz van és a farkasréti temetőben az egyenruhás őr — a halottak és a szellemek e generálisa — fiatal rózsákat ültet Reném sírja fölé... Már szép márványkereszt hirdeti, hogy ő élt, már csak élt és a márvány finessége sok delutánon legkedvesebb tükre arczunknak, Johanna mamának és az enyémmek. Nyár lesz nemsokára, egy kis gyermek eljön és a nap zuhogó sugaraitól forró lesz a föld egy fiatal apa sírja fölött. Egy fiatal férfi sírja fölött.

És ma, a mikor a tavasz úgy közelít felém, mint a nagypénteki fájdalom, alig tudom elhinni, hogy boldog fehérhajú Clarisse-om leány és én már asszony, özvegyasszony, annyi sokkal előtte. Hajam aranyos fénye még töretlen mint egy örök barátság örök gyengédsége — de kiért ez, miért?... A gyermekem, kis gyermekem nagyon szeresse aranyos hajamat, mert gyakran kedvét lel benne apja férfigyengédsége is. Isten előtt megfogadtam tiszta gyengédsége. Clarisse leány, én asszony és szívében még csak kelő titok, lágy megsejtés sem lehet az... a házasság... minden... az, a mire nekem már mint egy magasztos törtélmékre illik gondolnom.

Az első szépségek megráztak... a hét rövid héten, mit szeretetének karján eltöltenem szabad volt, nem tudtam magamra eszmélni. De most egy érzelmű emlékezés tükörképében, oh gyakran nagyon éles tükörképében, még a szavakat is újra átélem. Minden szót és a legtöbb szónak csak most eszmélek értelmére... Most a mikor már nem szabad. Sosem szabad. Szerettem.

A halottat ám nem így szabad szeretnem. Kegyelet könnyűje legyen az emlékezésben, az emlékezés fehérhajú matróna és számomra a hold ezen a tavaszon és minden tavaszon ezután már csak egy jó nagymamához hasonlíthat.

Hűsz évek vagyok. És reggel karom gyakran kéri az ő kezét. Csak most. Még együtt lehetünk, a hét héten, riadt gyermek voltam. Leány. Nem tudtam magamat. És most az emlékezésben — e távoli énekben — alázatban tudnék elfogadni mindent.

Orczám ég, mint mennyasszonyágom első napján és a halottamért való könnyeket, élő szerelmem pirját elrejttem Johanna mama előtt, a ki áldott. Nagyanyja az ő gyermekének.

És esténként, ájtatosságom elvégezvén, új házasság fiatal mézét érzem. És hogy hegyen, határon túl most hajt ki minden ifjúság, májusfa a természet, rózsabot dalia a tavasz, ezt

nem kellene tudnom. Nem akarom és mellettem — egy drága érintésre — a legszebb öreg hölgy egyenletes pihegésétől lesz jóbalzsamú a szoba levegője. Ablakon túl már nagyon korán hajnalban dalolnak a madarak. Olykor még ébren érnek engem az ablak mögött.

VI.

Április 12.

Az orgonák, a melyekkel a felkelő tavasz dédelget, a hajnal színet hordják. Ilyen lehetett a kéken derengő ritka bíbor, a mint egy boldog kisázsiai szigeten fűztek nemes régi görögök. Rab kis sárja hercegnőm, kalitkabéli kanárim olyan kihívóan trillázik, mint egy boldog nagy kisasszony és a kora reggeli ég szikrázó derűjében is olyan enyhe, mintha rajt felejtődtek volna némely csillagok az éjszakából. És az utcán az emberek tavasz kedvével kendőzték ma orczájukat.

Husvét vasárnapjának reggele van. Szólnak a harangok egész nagy Budán, a nagyhétől pihent hangjuk érzeseiből, mint máskor. Kegyelem és barátság szól ma az érzékből, a magas harangok teli tudóval szárnyaltatják az isteni hírnökséget. A feltámadást.

A husvét a feltámadott szeretet vérző szabad-ságünnepe.

A husvétai vér nem megalvadt halott vér. A vér, mit Isten Báránykáján az őt seb ejtett, az élet forrásának indult husvétkor és én ma meglelem a Bárányka vért, rózsaszínű gyenge vért. Meglelem felhő színében, ég pírba bomlásában, virágok szirmában, oh, a kisért szenvedő szemekben is.

Feltámadott!... És ő is előbb halott volt.

Nagyszombat estéjén, hogy a földi dolgokról és a földi lelkekről is újra elmúlt a szomorúság és a tilalom, megérkezett Albert, a ki most már mindig nálunk lesz. Johanna mama megírta neki, hogy öltsé le testéről a gyászruhát... Szemem, hónapok mulva egy anya szeme, csak a vidám lássa, egy kívánja ezt Johanna mama és bölcs az ő ksa.

Világos uti ruhában érkezett meg Albert. Három nap és három éjszaka utazott és most mégsem látszott olyan fáradtnak, mint akkor, a mikor esküvőnkre érkezett, fiatal fivérének fiatal boldogságára, ő, az öregebb és a munkás.

Mintha megfáradt volna, mintha arczban is elváltozott volna... Szokták ezt az emberek az ő korában?... Az ő korában?... Hiszen, csak hat esztendővel idősebb Renénél... René most volna huszonhétedikben. Albert azelőtt mintha a tábornok arczát hordta volna. Vondásai most — nekem úgy tűnt — megenyhültek. Közelebb jutottak Johanna mamához. René egészen Johanna mama volt.

Beszédje is szivesebb, elevebb. Egy megenyhült férfi. Kedves. igyekszik lenni hozzám és a szavai, mintha választékosabbak volnának, a mikor szegény kis sógornőjének juttatja azokat. Johanna mama beszél, hogy Albert régebben, a mikor még fiatal volt, valóságos imádtat Renét. Kisérte, nevelte, óvta, becézte a kis fivért, mintha csak egy kis hűg lett volna. És Albert ezzel közelebb jutott szívemhez.

Becézte Renét, a mikor fiatal volt. Hát Albert fiatal is volt? Johanna mamát el tudom gondolni nagyon fiatalnak, fehérhajún is szép fiatalnak — Tric-Trac — de Albert... Mindig ilyen volt, azt hiszem, mint most. Se nem nagyon öreg, se nem nagyon fiatal.

A mikor még itthon élt, diák volt, akkor Renével egy szobában lakott. Ez volt a fiú szobája és később ez lett közös szobánk, a szegény uramé és az enyém. És én oda küldtem nyugodni Albertot, a ki megérkezett tegnap este... Hazaérkezett... Ott fog lakni mindig?... En Johanna mamával osztom meg az ő szobáját. De a Johanna mama unokája,

az abban a szobában legyen meg, a hol René lakott... Ám addig lakjék ott Albert.

Hazaérkezett, itthon marad. Dolgozni fog. Folytatja, a mit eddig tett. Komoly férfi van a háznál és még tegnap este elnéztem, ajkán a René megöregedett mosolya ült és úgy, olyan biztonságban éreztem magam, mintha szegény édes apám támadt volna fel életem. Munkát értek, komolyságot és jósgát.

És dolgozni fogok érte is. Gondozni fogom, szívesen végzek körülötte mindent, ügyelni akarok rá... Most reggel van és ő — még a nagy úttól elfáradottan — alszik. Ezt, hogy ő alszik, mintha most mindig érezném, tudnám, a leírt szavaim is halkabbak ezért.

Jó akarok lenni ő hozzá is. És meg fogom kérni, hogy szeresse majd a kis babát, Albert bátyám — így fogja neki mondani a gyermek, a kit nem szabad majd megtanítanom erre a szóra: apa.

(Még ma este.)

Tric-Trac és Zápolya jártak itt délután. Nagyon egymásnak látszanak. És a boldogság csak az övéknek.

— Maga — mondja Clarisse Zápolyának.

— Maga — mondja Zápolya Clarissének.

Ám a hangjuk melege tegezódik, a lelkük tegezódik és a szavak, a mit mondanak, nem szabadok, a másikeből jönnek, a másikebhez jutnak, szíves folytatásai egymáséinak.

Milyen gyönyörű az, nem szabadnak lenni!... Én Tric-Tracnak örültem és Zápolya szívesen beszélgetett el Alberttel. Örültem, hogy fiatal férfiak is tudnak Alberttal beszélni.

Anyja is eljött később. Szép nagy család voltunk és Albert arca a hosszú jó alvás után friss.

Ruth könyvének negyedik része.

I.

Augusztus 30.

Julius tizenhetedikén lett meg, azon a napon, a mikor esztendő előtt először csókolhattam kezét Johanna mamának.

Fücska lett, Albert Renének hívjuk, mint a tábornokot. Bárá Rukavina Albert René. A Johanna mama egyetlen unokájának nevében benne van a Johanna mindkét fiának neve. Én vagyok az anyja... Anya!...

Olyan csöpp, az arca, a mikor megjött, nem volt nagyobb, mint egy rózsza. És szinte félek a kezét megcsókolni. Olyan gyengéd. Anyai lehetetlen kellene nevelni. Testecskején a bőryan finom, mint egy félnék meghatódottság. Egész télen át ki nem engedtem a karomból és köszönöm őt az Istennek.

Papp testelendő úr részeltette a szent kereszt-ségben és ha emberke lesz belőle, Auccassin úr tanítja francziára és a művelt tudományokra. Mint az anyját. Engem. Kicsi kis fiamat sokáig nem engedem az idegen emberek iskolájába.

Tric-Trac tartotta a szent kereszt-ség alá. Ő a keresztanyja. Édes fiatal fehér keresztanya. Marraine... Marraine — így kell hívni most őt. Úgy illik hozzá ez a finom franczia név, hozzá, kit még gyakran úgy gondolok el, mint szerettem elgondolni leánykoromban, (és leánykorom emlékezetemben csak most esik igazán távol, pedig ma egy esztendeje még az voltam, leány, úgy szerettem akkor elgondolni Clarissét, hogy egy régi kastély parkjában ül, egy cukor-doboz formájú filagóriában a kinek fehértoallas, háromszögletű kalapja van... A fiatal tábornok most már Zápolya...)

Johanna mama szeme egész nap a kicsi babáiban sugárzik. A szeme az enyém és most már merem mondani, az övére — enyémre merem mondani, mit valaha szerettem volna, ha az én szememre mondanak: olyan mint mely tő feleskülső sóhaja... De az övé: boldog sóhaj, mindig az legyen.

Antal bácsi — kedves öregem — a mióta megjött a kicsike, önként mondogt le az ivásról. Már vasárnap sem kell. Jó öreg jobbágyunk olyan most, mint egy női család... A karja — akármint is csináljon — egész nap, mintha ringatásra járna. És az ajka dalol. Bölcsődalokat. A kópé — ez most derült ki róla — ajtó mögött hallgatott ki minket a télen, a mikor hárman nők tanultuk... Eia popeia... kis Renéske számára az ösmertelen bölcsődalokat tanultuk... eia popeia... Lopva megosztott

a várakozó szeretetünkön... Drága öreg család!

Marraine embert versenyt imádja a kicsikét, a ki két valamit enyhített meg csodálatosan, másik nagyanyját, az én édes jó anyámat és Albertet. Szemük tisztább, arczuk lágyabb lett, a mióta az én édes kis csöpp fiam — ma lett hat hetes és két napos — meg van. Mosoly nélkül nem is mernék a kis angyal elé lépni, a kinek, lám, már tekintélye van...

És hogy ma együtt voltunk mind, a kik szeretjük egymást, Marraine azt mondja nekem:

«Krisztinke mióta a kicsike megvan, olyan mint egy Madonna. Szeme, arca, milyen enyhe, mindig is az volt, de most százszor is inkább... Mint egy Madonna olyan, a gyermek szebbé tette.

Ha kicsi — kicsikém nincs a karomban, főlelem kezem tiltakozón. Szólni azonban nem tudtam. Szebbé lenni a gyermekben — ez olyan szép, ezt csak elfogadni lehet.

— Igen... igen... olyan mint egy Madonna... Szőke Madonna... nagyon... nagyon szép.

Ezt Albert mondta. Először mondogt ilyent nekem. Szép lassan mondta, mintha minden szava külön a szívéből érkezne... lassan... de szépen... És a szemét lehunyta, arca veres lett, homlokán meglátszottak az erek... halántéka kitágult... Egyszerre volt ifjú és öreg... boldog és mégis olyan, mint a ki valamit keres... És lehajolt és karomban megcsókolta a kicsikét, kinek ő bátyja... Talán szűdültem... és nem tudom Johanna, mama szeme nedves lett... Félnék mondta Albert és mégis minden ember előtt bátran... Olyan szemérmes volt...

És a szép boldogságban én mindenkinek elmondtam, hogy az éjszaka, augusztus huszonkilencedikén, ezen az augusztus huszonkilencedikén, elmaradt az álom... Atyám már elvégezte... most már csak odafent társalgott. Renével... Valami lejött rólam és tudom... kis Annácska apját, a nagy rossz kovácsot sem fogom látni sohasem... és elnémultak a kárpási sasok is, Valami leváltódott rólam... és mindig — mindig jó akartam lenni hiszen — és ma először tudtam másnak beszélni a sok augusztus végi álomról.

Bátran beszéltem — kicsi fiam karomban — míg ezt elmondtam. És Johanna mama boldog könnyesen csókolta meg arcomat és — belepirulok, hogy leírom — a kezemet is.

— Jó legyen ezután minden — és szava olyan volt, mint egy ámen.

— Jó legyen ezután minden — ismételte Albert és mintha egy lépést akart volna tenni mifelénk, a kikhez pedig olyan közel van.

II.

Szeptember 24.

Kertünkben ültünk és az őszi rózsák szirmán mintha egy halkabb tavasz zsendült volna.

Négyen voltunk.

Johanna mama, az unokája, Albert, az én atyámfia és én a kisebbik fiúnak özvegye.

A pihenő hús delután, mint egy szebb hajnal. És nem gondoltam semmire és mégis megéreztem mindent, mit ők gondoltak. Kicsike bimbómat szorosabban simítottam szívemhez... a kerítésen túl csak két ember beszélt — kik lehettek? — és szavuk, mint a harang csengése. Mindannyiunk szívében ünnep bemenetele...

És már akartam kérni, ne tegye, a kegyességével meg ne szegényítsen, de Johanna mama ültéből fölkel. Felém jött az ő vére vérenek engedelmes anyjához.

— Leányom — mondta — olyan szép minden, mint az örökké való jószág. Mattad van és és köszönöm neked, hogy egy percre sem távoztál a mi házukból...

Mintha gyengéd kéz rengetett volna meg, olyan jóleső zokogás jött rám. Legelső könnyem édes kicsikém orczájára hullott.

— Én köszönök mindent — szerettem volna mondani, de semmit sem tudtam szólni.

És Johanna mama megfogta idősebbik fiának kezét és a jó kezét az én forró remegő kezembe fektette. Ám éreztem, reszket az övé is és a visszatartott, a ki nem lehelte léleketünkben volt, hogy: örökre.

— Ó kért, hogy kérjelek... Fogadd el leányom. Legyen, a kinek a kicsike mondani tudja: apa.

Könyveken túl feletem:

— Elfogadom. Szép nőtelen életének egész szemérmes-ségében kérdezte Albert:

— Boldogan? — Nagyon boldogan. Köszönöm.

— Te vagy az első az én életemben, te, az én fivérémmek özvegye.

— Te vagy nekem René... Az én uram vagy... A mi anyánk fia és az én gyermekem atyja... Jó akarok lenni hozzád mindig és jó leszel hozzám te is, a ki magad vagy a jószág... És az első férfi vagy, a kinek mondom, hogy: te, mint egy apának...

És aztán mondtam neki: — De szép vagy és fiatal.

— Mária Krisztina — mondta ő nekem.

És lekembem, mint szent mise áhítata, meg-

csendült a név:

— Ruth...

És ránéztem, az én uramra és éreztem:

— Boász.

A HONVÉD.

Vitéz Verbéna őrmesternek

A parancs most jött negyedszer meg, Hogy sebe gyógyult, már mehet ki Vitézségi érmet szerezni.

A laktanyának háttérben Ötszáz legény áll útrákészzen; Hej, de bokrétság valamennyi! Mint vőfélyt kéne számba venni.

Három bajor tiszt nézi végig, Hogy a «honvéd» mint készülődik; Mert még csak a csatákba látták A minden frontok oroszánját.

A mint ocseregnek tisztjeinkkel, Nekik az őrmester tűnik fel. Nem is ő, mint inkább a melle Mely érdemrenddel vala telve!

Maguk elé hivatják, kérde: Honnan van annyi sok-sok érme? Röstelkedik, de útja nincs más, Mégis ki kell, hogy mondja: «nix dajcs!»

Rá összenevetnek a tisztetek, No, öreg, most rapportra visznek! Debogy viszik! Sőt fordításban Tovább beszélgetnek vidáman.

El kell, hogy mondja: melyik érem Mint került róla a csataterén? Ezt, azt, mellére hogy ki tűzte? S végül azt kérdik: mire büszke?

Vitéz Verbéna őrmesternek

Hát e kérdésnél több se kellett: Egyszerre lángot vet az arca, Mint mikor zúg a «rajta-rajta!»

«Arra vagyok büszke, jelentem, Hogy harcokban honvéd lettem! S ha minden magyar az lehetne: Hát ellenség már egy se lenne!»

És ráfigyel a fordításra, Mint hadnagy ur azt magyarázza, Hallja azt is, hogy a honvédet Bajordl is mondja honvédek.

Majd oda fordít hadnagyához: «Hadmagy úr, mit is magyarázot? Mert hogy nevettek. Tán a végett, Hogy nem fordítá a honvédet?»

A bajor tisztetek felkaczagnak. «Bravo!»... ime: a titka annak, Hogy fordítgatja a honvédet Nem lehet semmi ellenségnek!

— Befutnak a réztrombitába, Indul a honvéd a csatába, Hogy, a mit érez, bizonyítsa! Meghal, de soh' se fordúl vissza!

Pap Zoltán.

NÉMET GÉPFEGYVER OSZTAG.

BOLGÁR TRÉN A DEMIRHÁGÓN.

A MACZEDÓNIAI HARCZOKBÓL. — Jolly Gyula a harostérre kiküldött munkatársunk felvételei.

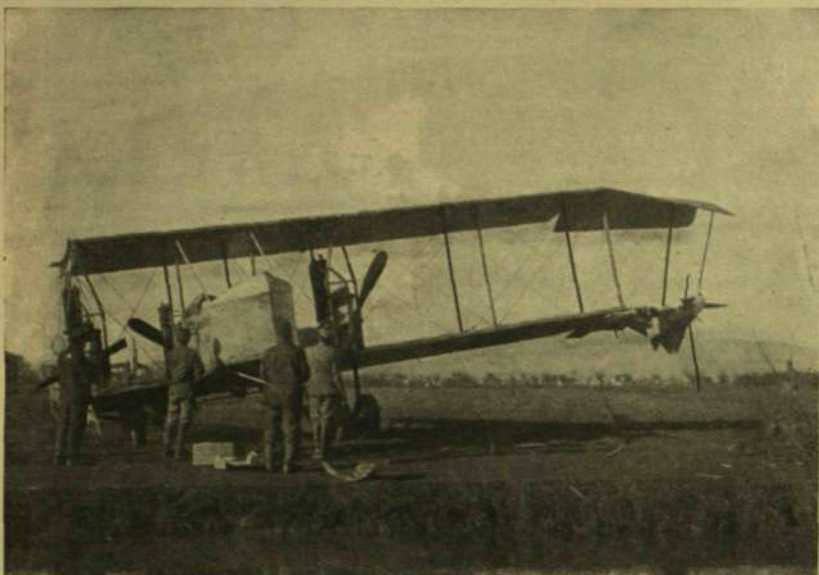

MAGYAR NÉPFÖLKELŐ HUSZÁROK.

SZERB FOGLYOK A MACZEDON-GÖRÖG HATÁRON.

A MACZEDONIAI HARCZOKBÓL. — Jolly Gyula, a harostérre kiküldött munkatársunk felvételei.

A KATONÁINK ÁLTAL LESZÁLLÁSRA KÉNYSZERÍTETT OLASZ (CAPRONI-FIÉLE) 3 MÓTOROS REPÜLŐGÉP. — Matula János főhadnagy felvételei.

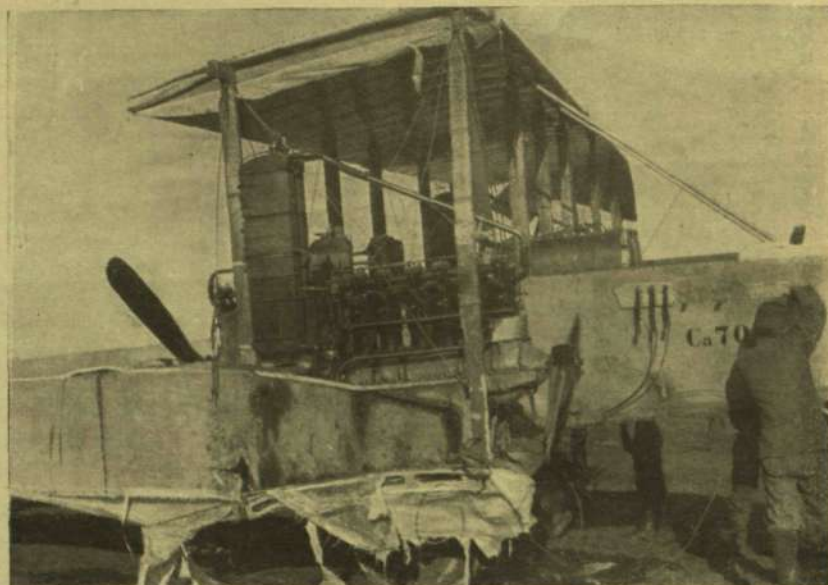
A FRONT MÖGÖTT.

A háború soha se volt a hadseregek magánügye, mert hiszen a katonának is megvannak a maga nagy vonatkozásai a polgári élettel: de soha, a mióta világ a világ, háború még annyira mindenkié nem volt, mint ez a mostani példátlan mérkőzés. Már egyszerűen azért is, mert a katonáskodás hivatása térben és korban soha nem is sejtett határokig bővült. Már nem csak harczó fiaink és testvéreinkről, hanem harczó apákról, sőt nagyapákról is beszélhetünk. A küzdelem dimenziói minden fantáziát fölülmúló arányokat öltöttek. Európa legnagyobb lakosságú és legverekedőbb hatalmáról, Oroszországról tudjuk, hogy soha főnmállása óta egy millió katonát egy háborúban fegyverbe állítani nem tudott. Ma két millióná, több katonája van az orosz cárnak a német, a magyar és az osztrák fogolytáborokban. Mennyi pihen már Galiczia és a Kárpátok havas földje alatt? És még mindig maradt annyi, hogy százezret belőle megint a halálba tudott kergetni Ivanov generális. Statisztikusok hozzávető és inkább alacsonyan, mint bőven számító becslése negyven millióra teszi a férfiak számát, a kiknek kilenczven százalékát a békés polgári munka mellől szőlította a zászló alá a háború. Körülbelül ugyanannyi lélek akott a háború által idáig végigszántott területeken: a kiket tehát szintén mozgósítottak az események, riadt menekülésre kényszerítve őket.

Negyven millió ember kiválása a békés polgári élet munkás rendjéből és másik negyven milliónak katasztrofális megzavarása olyan népmozgalom, a melynek párját soha se produkálta az emberiség véres hulláma. A porosz-francia háborút nem egészen két millió emberrel, a japán-orosz mérkőzést még kevesebbel vívták meg. Ezer kilométeres frontról soha semmiféle hadvezér nem álmodott. A mostani harcvezetők összesége ennek az ötszöröse.

MAGYAR BAKA SZÁNTJA A KATONASÁG ÉLELMÉZÉSÉRE SZÁNT ÖKRÖKKEL AZ ISONZÓ MÖGÖTTI FÖLDEKET. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

adta. hanem a koloniák és dominionok, másrészt mert a tengeri utak birtoka elhárította róla a nélkülözés és a nagy drágaság veszedelmét. Ma már az angol lakosság is kénytelen odaülni a háború asztalához, a mely körül a többi országok társadalmá már régen hadikosztol él.

A társadalomnak teljesítő és ellentálló képességének anyaga: a gazdasági erő. Ellenségeink, mikor rántórték, ezen a téren is legalább olyan túlsúlyban voltak, mint katonáik számbeli tömegében. A tenger birtoka még külön óriási előnyt nyújtott nekik. A mi társadalmunknak lemondásban és tehervállalásban jelentékenyen többet kellett teljesítenie, mint az ellenséges országokénak. De azért kenyér-lázongás, mint Velenczében, Turinban és Ferrarában vagy olyan sztrájk, mint ismételt Angliában, fosztogatás, mint Moszkvában, Odesszában és Kiebben nem volt se Budapesten, se Bécsben, se Berlinben. Nemesak a mi számban kisebb fegyveres erőnk, de gazdaságilag kevésbé ellátott társadalmunk is teherbíróbbnak, keményebbnek, szóval erkölcsileg felsőbbrendűnek bizonyult, mint ellenségeinké. A háború rettenetes nyomása alatt semmi se mállott szét vagy lazult meg: olyan explóziók, mint szinte minden országában a velünk szemben álló hatalmi köteléknek, minálunk egyáltalában nem történtek.

A hadviselő társadalmak fegyvertelen hőseinek nem jár kitüntetés, érem, csillag vagy rangemelés. De a történelem mérlegelvének majd, micsoda rész jutott a háború terheiből a társadalmaknak, nem fogja megtagadni tőlünk az elismerést, hogy nem könnyű földadatokat derekasan teljesítettünk. Nagyobb mértékben, mint a legtöbb hadviselő hatalom társadalmá, benne voltunk a háborúban, éreztük, viseltük, szenvedtük, de álltuk és nem panaszkodván, okot a panasza valóban nem adtunk.

Széllösi Zsigmond.

CERVANTES.

Normális körülmények között az egész világ megünnepelné azt az ünnepet, a melyre most a semlegesség szerencsését élvező spanyol nemzet készül: *Miguel Cervantes de Saavedra*, a *Don Quijote* halhatatlan szerzője halálának háromszázadik évfordulóját. Alig van az egész világ könyv olvasó művelt ember, a ki magában, ha csak egy percnyi rá gondolással is, meg ne ünnepelné ezt az emléknapot, mert mindenki köszönhet valamit Cervantesnek: néhány órai tisztá, nemes gyönyörűséget, egy örök, halhatatlan emberi típus ismeretét, egy kedves ismerőst, a ki elkíséri az embert élete egész pályáján, s egy szemernyi önismeretet.

Mert Don Quijote, a kit Cervantes teremtő szelleme adott a világnak, mindez elemekkel gazdagította a civilizált emberek életét. A gyönyörnek kiapadhatatlan forrása, a melyből a legtrikább és legbecesebb nedű, a humor csurog, — négy század alatt az emberek ezrei és ezrei, fiatalok, felnőttek és öregek mulattak rajta és általa önmagukon. S az elmés, nemes manchai lovag elevebb, valóságosabb alak a legtöbb valóban élt embernél; ha mégannyira tudjuk is, hogy a költő fantáziájának méhéből kelt világra, megfoghatóbban, teljesebben, emberiebben áll előttünk, mint a legtöbb történelmi szereplő, sőt a legtöbb személyes ismerősünk, mert láttuk, tudjuk róla mindazt, a mi a valóban élt emberekben elrejtve marad előttünk, minden apró emberi tulajdonságát, belsejének minden mozdulatát, gondolatait és érzéseit, összes lelki titkait, a melyeket az emberek rendszerint eltakarnak még a hozzátartozóik előtt is. Mire elolvastuk *Don Quijote* történetét, egész pontosan kirajzoltuk magunknak testi-lelki képét, szoros ismerettségbe léptünk vele, megértettük nemesak őt, hanem az összes hozzá hasonló embereket, az emberről való fogalmunk jobban bővült, mintba egy halom pszichológiai könyvet olvastunk volna. Mert Don Quijote különleges egyéni, furcsa alak, de Don Quijote egyúttal minden ember is. Kicsoda nem kapta magát rajta nem egyszer Don Quijote-izmuson? Kicsoda nem érezte a

CERVANTES MELLSZOBRA.

képzelt ideálok és a reális valóság ama kiegyenlíthetetlen szakadékát, a mely a derék spanyol lovag életét kibillentette egyensúlyából? Kicsoda nem állott annak a meredekek a szélén, a melybe a szelmalmok halhatatlan ostromlója belezuhan? Minden vonásából ráismerünk valamely embertársunkra vagy önmagunkra; mióta Don Quijotet ismerjük, azóta jobban ismerjük a világot és önmagunkat. Kevés költője van a világirodalomnak, a ki a világismeret és az önismeret ekkora kincsével ajándékozta meg az emberiséget s ezek a kevesen a legnagyobbak. Cervantesnek köztük van a helye.

A Don Quijote egyetemes emberi érték és speciális spanyol érték. A minden emberben bennrejlő Don Quijoteizmus csak a spanyol világban vált annyira a jellem legszembevetőbb vonásává, hogy irodalmi remekké lehetett alakítani. Minden a történelemben szerepelt spanyol

emberben szemmel láthatóan megvan Don Quijote néhány fővonára s ha azt kérdezzük, mi az, a mi a spanyolt megkülönbözteti a francziától, az olasztól, az angoltól, azt kell mondanunk: a Don Quijoteizmus. Az ábrándos lovagi fellengzés, a züllöttségében is gőgös arisztokratizmus, a volt javakhoz való makacs ragaszkodás, a képzeletnek a realitási érzék rovására való túltengése, a fantasztikus bigotéria és még néhány más, — ezek mind a spanyol faji lélek gyökereiből szivódtak fel Don Quijoteba. S a hogy nemzetében, úgy gyökerezik korában is. Don Quijote a XV. század gyermeke, a kinek lelkében még benne él, elborulva és degeneráltnak bár, a középkor s ettől nem tudja teljesen beledni magát az újkorba. Belőle lehet megérteni azt is, hogyan és miért tudott a spanyol nemzet olyan nehezen és olyan tökéletlenül szabadulni a középkortól. Alig van költő, a kinek alkotásán annyira pontosan meg lehetne figyelni, hogy miképen emelkedik a művészi alkotásban a korból vett anyag a nemzetibe és innen az általános emberibe.

Cervantesnek ezenfelül van még egy irodalomtörténeti fontossága is: a Don Quijotétól indult meg diadalútjára a mai értelemben vett regény, belőle kelt az a fejlődés, a mely ezt a műfajt a modern irodalomban vezérlő fontosságra juttatta. Cervantes előtt a tisztán külsőlegre, az eseményre, a mesére irányított, belsőbb tartalom nélküli lovagi és kalandos történet — Cervantes után az elmélyülés az emberbe, a pszichológiai részletrajz, a reális élettartalom mennél nagyobb gazdagságának felszívása, az ember és az élet egymáshoz való viszonyának mélyreható feltárása — a modern regény. Cervantes még félig a régibe volt beleágyazva: egyéb művei nagyobb mértékben a középkori irodalmi formákból fejenek, a Don Quijote is sok tekintetben függ tőlük, de el is szakad tőlük véglegesen. A két kortárs, a spanyol regényíró és a színpad nagy angol mestere, Shakespeare, a kinek szintén most fogják ünnepelni százados fordulóját — jelentik az irodalomban a teljes függetlenné válást a középkortól, az újkor beteljesedését.

S. A.

MŰSZAKI CSAPAT KIVONULÁSA A DÉLNYUGATI HARCTÉREN. — Balogh Rudolf, a harcstérre kiküldött munkatársunk felvétele.

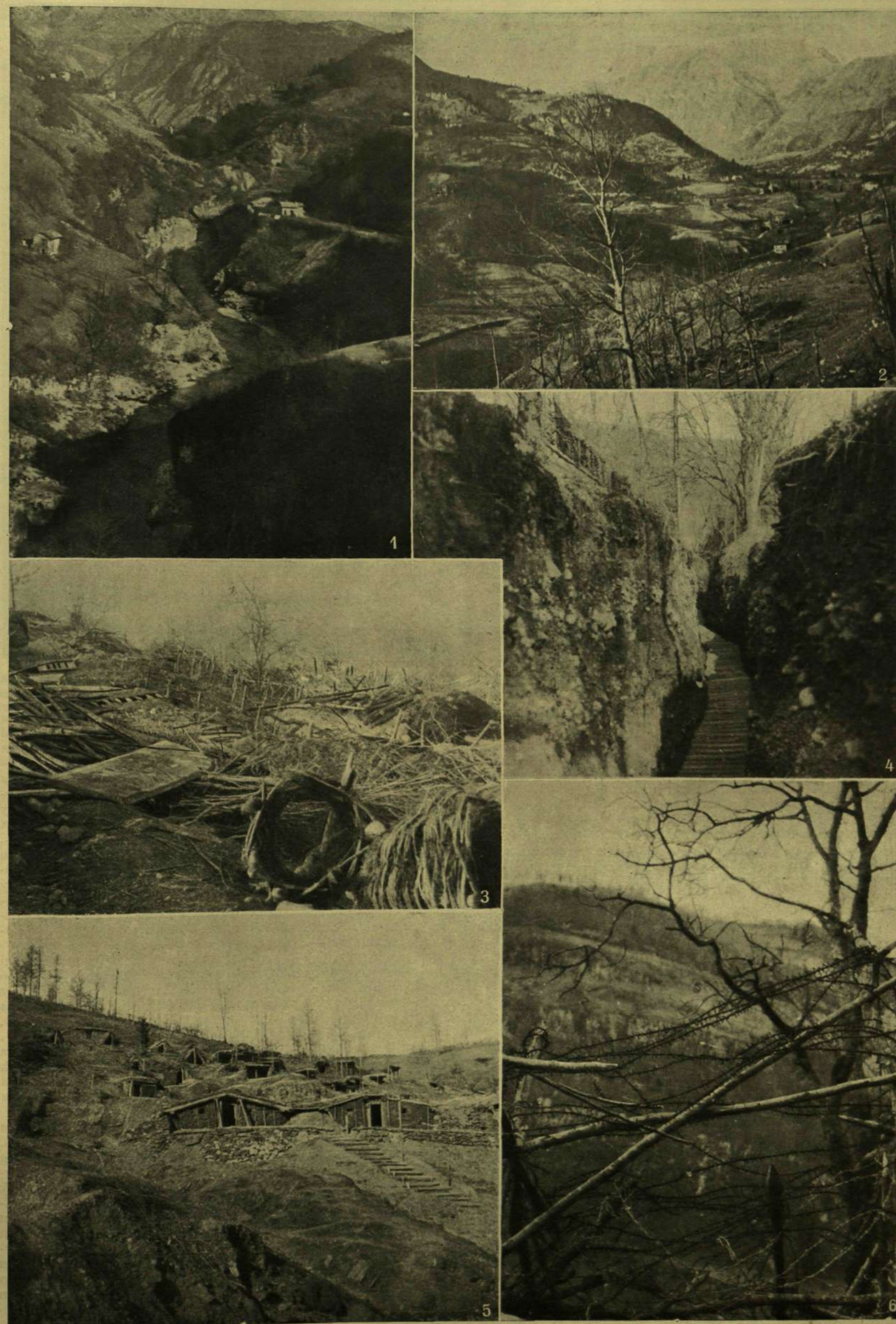

HENGERALAKÚ DRÓTAKADÁLYT GURITANAK KI A LÖVÉSZÁROKBÓL.

FEDEZÉK A SRAPNELLEK ELLEN.

A DÉLNYUGATI HARCZTÉRŐL. — Balogh Rudolf, a harczterre kiküldött munkatársunk felvételei.

1. Az Isonzo völgye Santa Lucianál. — 2. A Mrzli Vrh, mögötte a Krn. — 3. A mi állásaink fölülről nézve. — 4. Kirácsolott futóárak. — 5. Földbevált putrik a tartalék számára. — 6. A drót.

A DÉLNYUGATI HARCZTÉRŐL. — Székely Kálmán felvételei.

A «VELENCZEI TORONY»

RÉSZLET A VÁROSBÓL.

AZ ELFOGLALT DURAZZÓBÓL.

És azután jött az utolsó, a legborzasztóbb: Strassburg többé nem francia város...

Erre olyan hang futott végig a gyülekezeten, mint a horgás, a tompa sikoltás...

— Nem vagyunk francziák? Dehát mi lesz aztán, polgármester uram, mi lesz?

— Utóbb talán poroszokká akarnak tenni, mit?

A maire a vállát vonogatta.

— Ha nem csalódom, azok az urak még maguk sincsenek tisztában vele, mi legyen belőlünk...

— Ohó, a háborúnak még nincs vége! — kiáltott egy hevesfejjű.

— És a béke, polgármester uram? Nem lesz egyhamar béke? — mekegett közbe egy félénknek a hangja.

— Békére egyelőre nem lehet gondolni, uraim, — előbb Párist akarják...

Vad kacagás zúgott végig az elszászi férfiak sorain.

— Párist — hahaha! Ez már keményebb dió, mint a mi szegény kis Strassburgunk. Ebbe már beletörök a foguk!

— Uraim, könyörgök önöknek: nyugalom, józanság! Ellenség kezében vagyunk, segítsenek a polgárságot észben tartani! A győztes minden képzelt kíméletet ígért, kártérítést az anyagi károktól, igyekezzünk megtartani ebben a hangulatban, mert különben nem tudom, mi lesz belőlünk.

A délelőtti órák alatt Cécile és öccse otthon maradtak. Az apa esdve kérte gyermekeit, tegyék meg a kedvéért, ne merészkedjenek ki az utcák zűrzavarába.

A fiatal leány s a fiú a lakoszoba ablakánál gunnyasztottak és lázas feszültséggel kémleltek ki a csendes Rue du Dômeba. Itt csaknem teljes nyugalom uralkodott. Csak ijedt, aggodalmasan leskelődő arcok a pillanatokra habozva megnyíló ablakok nyílásaiban...

Ha azonban az ember hátrafelé hallgatózott, az udvar felől, akkor a Münster-tér és északról a Broglie-tér felől a vadul felkavart embertömegek szüntelen özönlése zúgott ide. Különös, milyen kínzó és milyen esábitó volt ez! Ifjú kíváncsiság volt-e vagy az életöztön, az a vágy volt-e, hogy szintén ott legyenek, hogy a roppant világ-történetben, a mely a szülővárosban végigzúg, legalább mint nézők és érzők részt vegyenek?

Némán elmélkedtek a testvérek sorsukon. Lehetséges-e, a mit papa beszélt: a németek meg fogják Strassburgot tartani? a szülőváros, Elzász, a haza, mindez most majd német lesz, talán épen porosz?

— Nem tudom elhinni — gondolta Cécile. — Azelőtt igen, száz, kétszáz év előtt, — de ma? A tizenkilencedik században? Igen, ha négernek volnánk vagy patagóniaiak... de mi európaiak vagyunk, francziák, a szabadság gyermekei...

ez egyszerűen nem megy, hogy egyszerre németekké tegyenek...

— A gimnáziumban — mesélte Louis — romokban hever, isten nyugosztalja... van néhány furcsa szent, a kik maguk között még mindig arról beszélnek, hogy Strassburg néhány

száz évvel ezelőtt még német volt. Tudod, Cécile, valamikor azoknak volt valamijük, a mit úgy hívták, hogy a német nemzet szent római birodalma... száz és száz államból és államcskából volt összerakva és a mi Elzászunk, a mely azonban maga is vagy hatvan parányi államból állott, szintén odatarozott... Aztán jött azonban a mi nagy XIV. Lajos királyunk és beolvasztotta Elzászt a francia államba... ezt azok odaát szemtelen rablásnak mondják, a melyet most jóvá akarnak tenni... Az ő római szent birodalmuk azonban nyolczvan év előtt összerakta Elzászt a francia államba... ezt azok odaát szemtelen rablásnak mondják, a melyet most jóvá akarnak tenni... Az ő római szent birodalmuk azonban nyolczvan év előtt összerakta Elzászt a francia államba... ezt azok odaát szemtelen rablásnak mondják, a melyet most jóvá akarnak tenni... Az ő római szent birodalmuk azonban nyolczvan év előtt összerakta Elzászt a francia államba...

Cécile alig hallgatott oda öccse nagyképzűdő fecsegésére. A lelke egészen másvalahol járt, egészen máshol... Most meg fognak nyílni Strassburg kapui... És ha a kedves még él, a levelei talán be tudnak jutni... legalább is hírt lehet kapni, mi lett Reichshofen után a Michelbrigád romjából...

Igen, ő él, el fog jönni, ha meglesz a béke, el fogja vinni ebből az elfoglalt, leigázott országból, Párisba, a fény városába, a versaillesi park zöld magányába...

Szomorú és szívszakasztó ugyan tudni, hogy Elzász, a szeretett szülőföld a barbárok kegyuralma alá kerül, de ő, — ő, Cécile Kisz, azaz Cécile Delaroche — őt mindez nem érinti, az ő asszonyi sorsa Franciaországban fog beteljesedni, a szabadság országában, a hazájában...

Déltájban Jean, a kit Cécile kiküldött kém-szemlélésre, visszatért és jelentette: a helyőrség kivonulása megkezdődött. A Faubourg Nationaleban gyülekeznek, ott lefegyverzik őket és elviszik hadifogságba. A németek már megszállták a kapukat és a ezitadellát, délután háromkor be fog vonulni három ezred.

— Te, Cécile, ezt már nem bírom ki, ezt látom kell! — szólt Louis.

— En is — kiáltott a nővére, különös, beteges vágytól elragadva. — Ha papa délen hazajön, engedélyt kérek tőle.

— És ha nem jön haza? Biztosan nem fog hazajönni, biztosan dolga lesz egész nap a hivatalban...

— Akkor úgy szaladunk el... tudom, mit csinálunk... Riedmann órák apának páciense... meg fogja engedni, hogy az ablakból nézzük...

— Az apa természetesen nem jött haza. És kevéssel két óra után a két szökevény már a legborzalmasabb nép- és katona-csöndület kellős közepén volt. Félholtan menekültek a remegő és jagató polgárnéppel teletömött árkadók alá és ugyancsak nagy bajuk volt, a míg az órásholt erősen elzárt és deszkával borított ajtaja megnyílt nekik. Fel a sötét lépcsőn, az ablakhoz...

látni...

— Őzölő hordái a fegyelmetlen, rongyos, sáros egyenruhájú férfiaknak. Kétségbeesettek, a kik diühükben és részegségükben a sarokkövek és lámpaoszlopokon törtek össze fegyvereiket; tekintélyüket veszített tisztek, a kik hasztalanul

igyekeztek rendet és jó magatartást szervezni a tömegbe. Asszonyok...

— Laches! Traîtres! — ilyen kiáltások hallatszottak. (Gyávák! Árulók!)

Tovább... tovább... ez volt Franciaország, ez volt a múlt...

És aztán hosszú, félelmes csend...

Aztán: a régi borospiacz felől, a Kleber-téren fölfelé, recsegő trombiták és tompa, taktusra dörömbölő réztányér, egy ismeretlen, de a lelket megrázó induló dallama.

— Ez az, kisasszony és ifiúr — sutogta a kis órák rekedten, elszászi néppelven — én hallottam, mikor legutóbb odaát jártam, ez a híres Wacht am Rhein.

(Folytatása következik.)

A HÁBORÚ NAPJAI.

Február 24. Az orosz harczterén nincs jelentős esemény. A nyugati harczterén a németek a Maastól keletre elért sikerüket még teljesebbé tették. Brabant, Haumont és Samogneux helységeket elfoglalták. A Beaumontól északnyugatra, északra és északkeletre elterülő egész erdőség, valamint a Herbebois kezükben van. Metztől délre egy előretolt francia őrsőt meglepték és valamennyi emberét, számára nézve több mint ötvenet, elfogták. Az olasz harczterén nincs nevezetes esemény. A délkeleti harczterén csapataink tegnap Albániában az olaszokat és szövetségestársukat, Esszától Durazzónál megverték. Délelőtt zászlóaljaink — miközben kisebb osztagok átkeltek az Arzen alsó folyásán — hatalmukba kerítették az ellenségnek Bazar Sjaktól keletre fekvő utolsó előretolt állásait. Dében a Savona olasz dandárt az előbb említett községtől keletre fekvő erősen kiépített főállásából is kiűzték. Egyidejűleg egy másik oszlop rohammal foglalta el a Durazzótól mintegy tíz kilométernyire délkeletre fekvő Sasso-Biancónál lévő sáncokat. Az ellenség árkait részben menekülészerint hagyta el s a belső védelmi övezet mögé vonult vissza. Üldözzük.

Február 25. Az orosz harczterén helyenként tüzési harcok. A nyugati harczterén a Maas jobbpartján a németek a már jelentett sikereket tegnap is különböző irányokban gyümölcsöztették. A Maas melletti Cotelettes, Marmont, Beaumont, Chambrette és Ornes megerősített falvakat és majorokat elfoglalták, ezenkívül rohammal bevették az összes ellenséges állásokat egészen a Louvemont hegyhátig. Az ellenség véres veszteségei ismét rendkívül súlyosak voltak; a németekéi elviselhetők. A foglyok száma több mint 7000-rel szaporodván, most már 10,000-on felül van. A hadianyagokban ejtett zsákmányról még nincsenek adatok. Az olasz harczterén nincs jelentékeny esemény. A délkeleti harczterén csapataink tegnap Albániában a Durazzótól keletre és délkeletre az előző napon megvert olaszokat erősen üldözés közben a Durs-tavaktól nyugatra fekvő földnyelvre ütték vissza. Durazzo kikötőművei ágyúink tüze alatt állnak. A csapatok és hadiszerek behajózását sikeresen zavarjuk. Egyes olasz hadihajók megjelése az események fejlődésére semmi hatást nem gyakorolt. Ezekben a harcokban eddig összesen 11 olasz tisztest, több mint 700 főnyi legénységet fogtunk el és öt löveget és egy gépfegyvert zsákmányoltunk.

Február 26. Az orosz harczterén nincs jelentős esemény. A nyugati harczterén a németek utólagos

jelentés szerint a február 25-re virradó éjjel Armentierestől keletre egy angol osztag előretörését visszaverték. A Champagneban a francziák St. Marie à Piytől délre megtámadták azt az állást, a melyet a németek február 12-én elfoglaltak. Az első árokba mintegy 250 méter szélességben sikerült benyomulniok. A Maastól keletre lévő német harczvonalon a császár jelenlétében a németek jelentős előhaldást értek el. Vitézül harczoló csapataik hatalmukba kerítették a Louvemonttól délnyatra lévő magaslatot, Louvemont helységet és az attól keletre fekvő erdősoroprot. Ősi hévtől hajtra előre, Douaumont faluig és pánczélerődjeig törtek be a brandenburgi ezredek és rohammal vivták meg mind a kettőt. Az ellenség ellenállása a Woever-sikon Marcheville vidékéig terjedő egész arczvonalon a metz-párisi nemzeti utól délre megtört. A németek csapatai a hátráló ellenség sarkában vannak. Az olasz harczterén nincs nevezetesebb esemény. A délkeleti harczterén csapataink a Durazzótól keletre és északkeletre fekvő földszorosokig nyomultak elő.

Február 27. Az orosz harczterén nincs jelentős esemény. A nyugati harczterén az arczvonal különböző helyein élénk tüzési és aknaharcok folytak. Yperntől délkeletre visszavertek egy angol támadást. A Maastól jobbra lévő magaslatokon a francziák ujjonnan odahozott csapatokkal ötször megismételt támadással megkísérelték, hogy Douaumont pánczélerődjét visszafoglalták. Vészen visszaverték őket. Az erdőtől nyugatra a németek csapatai elfoglalták Champagneville, a Cote de Talout és a Brastól északkeletre lévő erdő déli szélének közeli törtek előre. Az erdőtől keletre Hardaumont kiterjedt erdősítési művét rohammal elfoglalták. A Woever-síkságon a német arczvonal a Cotes Lorraines lába irányában derekasan halad előre. Az eddigi jelentések szerint a sebesületlen foglyok száma most már majdnem 15,000. Flandriában a németek repülőrajai az ellenséges csapattáborok ellen intézett támadásaikat megismételték. Metzben ellenséges repülők bombavetéseit folytán hat polgár és hét katona megsebesült, illetve meghalt. Néhány ház megsérült. Úgy a légiharcban, mint védőágyúkkal az erdő körülében egy-egy francia repülőgépet lelőtt. A bennlők, köztük két százados, fogságba estek. Az olasz harczterén a tengeremléki arczvonalon tegnapelőtt az élénk tüzési harcz folytatódott több helyen kisebb arányú heves gyalogsági harcok is voltak. A görzi hídó védőrségének egyes osztagai napfelkelte előtt Pevmánál kirohanást intéztek, meglepték az alvó ellenséget, betemettek egy lövészárkot és

46 fogolylyal tértek vissza. A doberdói fensik szélén erős tüzési előkészítés után az ellenséges gyalogság a Monte San Michele két oldalán és Polazzótól keletre lévő állásaik ellen előrenyomult. Az olaszokat nagy véres veszteségek közt vertük vissza s ezenkívül 127 foglyot ejtettünk, köztük 6 tisztest. A tegnapi nap csendesebben telt el. Tarvisra ismét több gránátot lőttek. A délkeleti harczterén csapataink ma reggel birtokukba vették Durazzót. Egyik hadoszlopunk az olasz hajóágyuk tüzeben már tegnap délelőtt előrenyomult az északi földnyelven; napközben Portesig (Durazzótól 6 kilométernyire északra) jutott el. A déli földnyelven előrelődtött csapatokat kezdetben az ellenség hajóágyúi előrenyomulásukban gátolták. De számos osztag gázolva, uszva és tutajokon estig eltérte a Durazzótól keletre lévő hidat és visszavetette az ottlevő olasz utóvédeket. A reggeli szürkületkor egyik zászlóaljunk benyomult az égő városba.

Február 28. Az orosz harczterén nincs nevezetesebb esemény. A nyugati harczterén a tüzési harcok több ízben nagy hevesseget értek el. Az Arrastól északra lévő arczvonalon tovább is élénk aknavetékesség folyik. A németek robbantásukkal az ellenség állásának mintegy 40 méternyi részét szétrombolták. A Champagneban a német csapatok hatóság tüzési előkészítés után a somme-py-souaini országot mindkét oldalán támadásba mentek át, elfoglalták a Navarin-majorit és attól kétoldalt több mint 1600 méternyi kiterjedésben a francziák állását, huszonhat tisztest és 1009 főnyi legénységet elfogtak és 9 gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltak. Verdun környékén az ellenség frissen harcba vetett tömegei ismét hiába erőlködnek a Douaumont-erdőben és az erdő mellett, valamint a Hardaumonton lévő német állások ellen intézett támadási kísérleteikkel. A champagnevillei Maas-félszigetet a németek megtisztították az ellenségtől. Arczvonalukat Vacherauville és Bras irányában ismét előretolták. A Woever-sikon a Cotes Lorraines lábát kelet felől több helyen elérték. Az olasz harczterén nincs nevezetesebb esemény. A délkeleti harczterén csapataink Durazzóban maig a következő zsákmányt szállították be: 28 löveget, közte 6 parti löveget, 10,000 puskát, nagymennyiségű tüzési löszet, nagy élelmezési készleteket és 17 vitorlás és gőzhajót. Minden jel arra vall, hogy az olaszok hadihajóikra a legnagyobb rendeltségben és sietve menekültek.

Február 29. Az orosz harczterén nincs újsg. A nyugati harczterén a fokozott tüzési tevékenység számos helyen tovább tart. A Maas keleti

oldalán Douaumont falutól közvetlenül északnyugatra a németek rohammal elfoglaltak egy kis páncélművet. Az ellenségnek ezen a vidéken megújított támadási kísérletei már a felfejlődőkor elfojtottak. A Woever vidékén csapataik áthaladtak, Dieppe, Abaucourt és Blauzée helységeken; Vatronville-től és Hardaumonttól északkeletre megtisztították a nagykiterjedésű erdő területét és vitéz lendülettel elfoglalták Manheulst és Champlont. A megolvasott sebesületlen foglyok száma tegnap estig 228 tisztest és 16,575 főnyi legénységet volt. Ezenfelül hadiszákmányul jelentettek 78 ágyút, köztük számos legújabb szerkezeti nehéz ágyút, 86 géppuskát és beláthatatlan mennyiségű hadianyagot. Badonvillertől északkeletre a phiaivillei erdészet mellett a francziák állásának egy kinyíró részét megtámadták és elfoglalták. Nagyszámú fogoly maradt kezükön. Az olasz harczterén az olaszoknak a görzi hídó egyes részei és a doberdói fensik ellen intézett ágyútüze élenkebb volt. A délkeleti harczterén nincs újsg.

Március 1. A mi harczterénken a helyzet változatlan. A nyugati harczterén a tüzési tevékenység az arczvonal számos részén, különösen az ellenségnél, tegnap is igen élénk volt. Célja több helyen nyilván csak a németek megtévesztése volt. Ezzel szemben az Yper vidékén, a Champagneban, valamint a Maas és a Mosel között az ellenség, úgy látszik, arra törekedett, hogy komoly kárt tegyen a németekben. Célját nem érte el. A légi harcban Meninél végeztek egy angol két-fedélűvel. A bennlőköt elfogták. Két francia kétfedélű védőágyút szedtek le, az egyiket Veza-

poninnál, Soissonstól északnyugatra, utasait elfogtuk, a másikat közvetlenül Soissonstól délnyugatra, a bennlők alkalmasint meghaltak. Egyik német repülőgépet bombavetéssel megállásra kényszerített a Bezançon-Jussey-vonalon egy katonai szállító vonatot s az abból kiszállt legénységgel gépfegyvere segítségével sikeresen megküzdött. Német tengeralattjárók négy-négy ágyúval ellátott két francia segédcsirkálót süllyesztettek el Le Havre előtt és egy felfegyverzett angol őrhajót a Themse torkolatánál. A Földközi-tengeren párisi hivatalos jelentés szerint a La Provence francia segédcsirkálót, a mely 1800 főnyi csapatszállyal utban volt Szaloniki felé, elsüllyesztették. Hir szerint csak 696 embert mentettek meg. A sziriai tengerparton február 8-án elsüllyesztett francia hadihajó, a visszatért tengeralattjáró jelentése szerint, nem a «Suffren» sorhajó, hanem az «Amiral Charnier» pánczélos csirkáló volt.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

AKIK SZERETIK
GYERMEKEIKET,
FIZESSENEK ELŐ

SERBŐK ZSIGMOND
és BENEDEK ELEK

JÓ PAJTÁS

képes gyermeklapjára.

A JÓ PAJTÁS érdekes, mert elbeszéléseit, regényeit, meséit, verseit a legjobb magyar írók írják a gyermekek számára.

A JÓ PAJTÁS tartalma gazdag, mert minden számában megvan minden, amit a gyermek olvasni szeret.

A JÓ PAJTÁS szép, mert képeit jeles magyar művészek rajzolták.

A JÓ PAJTÁS minden héten megjelenik, mindig új, egyre kedvesebb tartalommal.

A JÓ PAJTÁS minden karácsonyra gazdag tartalmú és díszes kiállítású almanachal lepi meg olvasóit.

A JÓ PAJTÁS rejtvényeinek megfejtői értékes könyvjutalmakat nyerhetnek a soroláson.

A JÓ PAJTÁS olcsó, mert előfizetési ára negyedévre csak 2 korona 50 fillér.

Előfizetéseket elfogad minden könyvtárakban és mindenki, aki kéri: JÓ PAJTÁS kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A legszebb háborús újdonság!
Öröközlőd korszori hőseink siralmára
Uray Sándor debreczeni lelkész, a kiváló népies egyházi író műve. Vígázató könyvecské a világháború gazdasági számára. A 110 oldalas, színes képekkel, gyönyörű emlékkönyv ára 2500, vázlatkötetben, dombornyomással és aranyozott címfelirattal darabonként 1 korona. Mindenki szerezz be ezt a szép könyvet. — Kapkó: Hoffmann és Kronovitz könyvkiadóhivatalában, Debreczen

MATTONI-FELÉ
GISSHÜBLER
természetes
égyénes
SAVANYÚVIZ.

Milyen lesz Európa térképe

a központi hatalmak végleges győzelme után
és milyennek szerelné azt az entente látni?

E térképeket tartalmazza a Magyar Földrajzi Intézet r.-t. kiadásában megjelent

1916. ÉVI ZSEBATLASZ

melyben ezenkívül 25, a háborúval kapcsolatos, mindenkit érdeklő földrajzi, gazdasági, politikai és statisztikai vonatkozású közlemény, naptár, 11 szöveg közé nyomott és 4 nagy, hat színben nyomott térkép is van. Ezek:

1. Olaszok által követelt területek térképe.
2. Egész Olaszország térképe.
3. Galicia térképe.
4. Bulgária, Szaloniki és környéke térképe.

Ára 3 korona.

Megrendelhető: A Franklin-Társulat MÉHNER VILMOS-féle könyvkiadóhivatalából, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A JÓ Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja legújabb márciusi 5-iki számába Benedek Elek irt verset, Rákosi Viktor és Lakatos László elbeszélést, Schöppin Aladár a török-magyar testvériségről ir érdekes dolgokat, Bér Böske mesét mond, melyhez Bér Dezső rajzolt szép képet. **Elek nagyapó** mulatságos mókát mond el. **B. Indali Etelek** folytatja *A Szentmihályi-fűk* című regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. **A JÓ Pajtás-t** a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyed évre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal, IV. ker. Egyetem-utca 4.

HALÁLOZÁSOK.

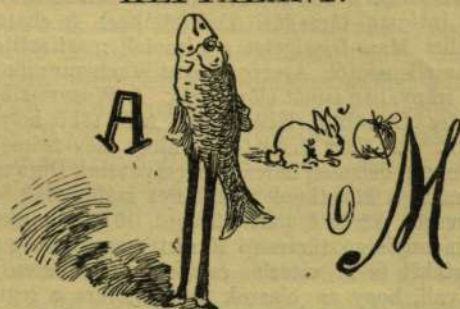
Hósi halált haltak: **HOFFORY VILMOS** őrnagy, a ki a minap repülőgépen teljesített szolgálata közben megsebesült, egy tábori kórházban. — **SCHNEIDER JENŐ** főhadnagy, **TALLÓZ JÓSEF** és **BIEDERMANN JÁNOS** hadnagyok, az 50-ik közös gyalogezred tisztjei. Valamennyiüket gránátrobbanás ölte meg, a bukovinai harcokban. — **BRANDT IMRE**, a m. kir. 2-ik honvédegyalogezred hadnagya, Budapest székeséfvárosi tanító a Rarancse előtti harcokban. — **ORMAY BÉLA** erdőmérnökgyakornok, tartalékos honvéddahadnagy, 28 éves korában, a bukovinai harcokban. — **WAGE ÖDÖN** népfelkeltő főhadnagy, a pénzügyminisztérium szemellenőre 82 éves korában, a harcokban szerzett betegségében, Budapestben. — **LÖRINCZ JÁNOS**, a 21-ik honvédezd hadapródja, az északi harcokban, 21 éves korában. — **LOVASSY ÁRPÁD** honvéddahapród, az olasz harcokban, 19 éves korában. — **ÍJÁB VÁLI GYULA** 2-éves orvostanhallgató, a budapesti 29-ik honvédegyalogezred egy éves önkéntese.

Elhunytak még a közelebbi napokban: **Rudnói és divékujfalu RUDNAY ISTVÁN** ügyvéd, volt 48-as honvéddahadnagy 89 éves korában, Divékujfalun. — **KOZMA ALBERT** nyug. kir. ügyész, 80 éves korában, Kispesztén. — **KLOBUSIC BLASKOVICH GYULA** ügyvéd, 75 éves korában, Budapestben. — **KASSAY ISTVÁN** eperjesi római katolikus vallású tanár, fől-szentelt pap 70 éves korában, Eperjesen. — **SENYEY FERENCZ** nyug. fővárosi iskola-igazgató 67 éves korában, Budapestben. — **HERCZEGH JÓZSEF** nyug. állami iskolaigazgató, a Szigetvári Takarékpénztár igazgató-tanácsának, a Szigetvári Segélyegylet felügyelő-bizottságának tagja, 64 éves korában,

Szigetvárott. — **Mádi és edelényi MÁDAY ALADÁR** nyug. bányatanácsos, 64 éves korában, Budapestben. — **BRESINGER SÁNDOR** nyug. plébános 66 éves korában, Vépén. — **GRETSCHER ÖDÖN**, az Országos Gazdasági Munkáspénztár ügyvezető-igazgatója 52 éves korában, Budapestben. — **GERCSER BÁLINT**, a Pesti Első Hazai Takarékpénztár berlini-téri fiókjának főnöke, Budapestben. — **NIEDERMANN JÓZSEF** esztergomi nyug. főkapitány, Budapestben. — **Rudnai Dr. NIKOLICS SÁNDOR** belügyminiszteri osztálytanácsos, a közigazgatási bíróság elnöki titkára 45 éves korában, Balatonfüreden. — **Térp Béla**, könyvkereskedő, 47 éves korában, Budapestben. — **HAUZER PÁL**, szig. állatorvos, író és archeológus 42 éves korában, Dunapentén. — **Alsóvisti csáró-FOGARASSY ELEMÉR GÁBOR**, okl. gépészmérnök, a budapesti állami felsőipariszkola tanára, 28 éves korában, Budapestben. — **EINBECK BÉLA KÁROLY**, kávéház-tulajdonos, 51 éves korában Dunaszerdahelyen. — **Jäger KRISTÓF**, nyomdász, 48 éves korában, Budapestben.

Özv. **KRAUSZ JÁNOSNÉ**, szül. Csolch Zsuzsanna 78 éves korában, Budapestben. — Özv. **petitverneui DEZASSE EMILNÉ** grófné, szül. ottenhauseni Hildprandt Eleonóra báróné csillagkeresztos hölgy 78 éves korában, Münchenben. — **INCZÉDY GYULÁNÉ** szül. Brammer Adél, Budapestben. — **Sövényházi HOSSZU FRANCSZKA** 78 éves korában, Budapestben. — Özv. **ZSENDOVICS ENDRÉNÉ**, szül. Rapaios Róza, Budapestben. — Özv. **ZILZER SÁNDORNÉ**, szül. Friss Irma, Vácott. — **Göbl MARISKA** állami tanítónő, 41 éves korában, Szatmárnémetin. — **Szabó KÁROLYNÉ** szül. Kun Zsófia 57 éves korában, Balatonfüreden.

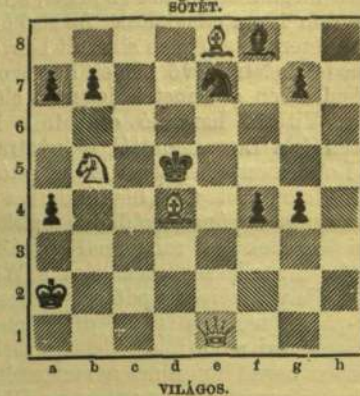
KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 5-ik számában megjelent képtalány megfejtése: *Káka lövén költ a rucza.*

SAKKJÁTÉK.

2994. számú feladvány Steiner S.-től, Bécs.

Világos indul és a harmadik lépésre matot ad.

2991. sz. feladvány megfejtése Dr. Braune Rezsőtől, Bécs.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.
1. Kg3—h4 — Bo8xb8 1. — — — Bo8xf8
2. Vg1—g7 + stb. 2. Vg2—a7 + stb.
1. — — — Kd7—c6 1. — — — Kd7—e6
2. Bb8—f7 stb. 2. Vg1—g7 stb.

2992. sz. feladvány megfejtése Kuijers L. A.-tól.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét.
1. Vb6—b8 Bg5xd5 1. Világos. a. Sötét.
2. Vb8—c5 + stb. 2. Bf7xd7
1. — — — c3—c2 1. — — — Bf7xd7
2. Vb8—b3 stb. 2. Vb8—f4 + stb.

Helyesen fejtették meg: A «Budapesti Sakk-kör» (Budapest). — Hoffbauer Antal (Lipótvár). — Kintzig Róbert (Fakert). — Székely Jenő (Győr). — Bácsi Péter (Budapest).

Szerkesztői üzenetek.

Irodában. A tél és a vándor. Életem. Mostanában nem közlünk efféle dolgokat. Az öreg pap. Ninos iró módjára írva, a nyelvében nincs ritmus és lendület s a mondanivalóját nem tudja hatásosan szavakba foglalni. Budapest R. A. Verne műveinek francia kiadója: Hetzel et Cie. Páris.

Felolós szerkesztő: Holtsy Pál.

Szerkesztőegylet iroda: Budapest, IV., Vármegye-utca 11. Lapkiadó tulajdonos Franklin-Társulat IV., Egyetem-utca 4.

TARTALMA

OLASZORSZÁG.

Egységes Olaszország. Olaszország és Ausztria-Magyarország. Italia Irredenta. Trentino. Olasz felfedezések Fiuméről. Olasz-Magyar vonatkozások. Földközi- és Adriai-tenger. Imperializmus. A római kérdés. Germanophobia. Német tőke és munka Olaszországban. Gazdasági háború Olaszországgal. Az olasz népiellem Olaszországi szép helyénél. A Hármasszövetség. Fikció volt! Olaszország háborúba megy. A szakítás. A hadüzenet olasz indoklása. Olaszországot «barbár» vették a világháborúba.

Ruttkai Ruttkay Vilmos új könyve:

A VILÁGHÁBORÚ

Olaszország, a Balkán és Ausztria-Magyarország

A szerző ebben a könyvben komoly tanulmányok alapján a monarchiának Olaszországhoz és a Balkán államaihoz való viszonyát fejtegeti, végül pedig rámutat arra a fontos szerepre, mely a monarchiára vár. Rendkívül sok tanulságot meríthetünk e könyvből, mely a magyar háborús irodalom egyik legértékesebb terméke.

A Franklin-Társulat kiadása Ára 6 korona

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI. ker. Andrassy-út 21. szám és minden könyvkereskedésben.

TARTALMA

A BALKÁN.

Az olasz hadüzenet hatása a Balkánon. Olaszország és a Balkán-politika útvesztője. Oroszország törökveszélyei Romániában. Szerbiai problémák. A bolgár-szerb ellentét és a makedon kérdés. Bulgária és Oroszország. Az albánok és az Adriai-probléma. Görögország szerepe a világháborúban. A Török-Birodalom múltja és jövője. A Balkánpolitika a világháborúban. KÖZÉP-EURÓPA ÉS A KELET SZÖVETSÉGE. Háború és béke között. Balkán-tanulmányok. Közép-Európa és a Kelet Szövetsége 1916...

mosakodni. 60 fillér és 2 korona.

Smyrna szőnyeg

késsel varrott, teljesen új, gyönyörű mintázattal, 3 méter széles 4 méter hosszú

1000 koronaért

a készítőnél eladó.

Budapest, VIII., Baross-utca 66. III. em. 41.

Üzenet a táborból

és a Három hercegi római című gyönyörű Szei dalok költője zongorára és énekre már megjelent. Ára 2 K. Kapható minden zeneműkereskedésben. E kiadásban szép dalok. Képes Erő pompás előadásában, beszélő-gép-hanglemezre is beszerezhető, valamint a kották is. Hangszerkészítéssel, a világhírű Columbia hanglemez- és beszélgépgyár főraktárában. Budapest, József-körút 15. Kérjen a saját érdekükben ingyen és bérmentve katalógus lemez-műsort. Rendelésnél előleg küldendő.

LOHR MARIA

A főváros első és legértekebb csempész, vegyész és kelmestető gyári intézete. Telefon: József 2-37. Fiók: II. Fő-u. 27. IV. Ekl-u. 16. Kiskaméti-u. 14. V. Harmincad-u. 4. VI. Tere-körút 39. Andrassy-út 16. VIII. József-körút 12.

MAGYAR KÖNYVTÁR

Az 1870—71-diki

NÉMET-FRANCZIA HÁBORÚ

teljes leírása

Dr. MIKES LAJOS-tól.

Ára 60 fillér.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, VI. ker. Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

SZITNYAI ELEK

a jeles magyar filozófus legújabb könyve:

Miért vagyunk jók vagy rosszak?

Ára füzve 2 korona 80 fillér.

Az erkölcsstan néhány alapvető kérdését, mint például: Milyen a jó és milyen a rossz ember? Mennyiben függ erkölcsiségünk szervezetünkől s általában miféle kapcsolatban áll az erkölcsiség a szervezettel? Mik a jó és mik a rossz ember tulajdonságai? tárgyalja szerző ebben a könyvben népszerűen, de mégis tudományos alapon, úgy, hogy mindenki élvezettel és tanulsággal olvashatja.

A Franklin-Társulat kiadása.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, VI., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

CSIZIVIZ

anyagcsere előmozdítására leg hatásosabb rádiusos magas jódbrom tartalmazó ásványvizet gyermekeknek, serdülőknek, gyomorbetegségeknek, idegeseknek ajánljuk. Ismertetőt küld a Fürdőigazgatóság Csizifürdőn.

Gyermekeknek

legbiztosabb szer váltólá, hideglelés és számkököcs ellen a magyar orvosok által 40 arannyal jutalmazott

Rozsnyay világhírű

Chinin-

csukorkája

és

Chinin-

csokoládéja

Nem keserű és így gyermekek szívesen veszik. Milliónyi nagy éremmel kitüntetve és törvényesen védve. A valódi készítmény csomagolásán Rozsnyay M. névvalószínű látható. 1 árb ára 12 fill. 25 árb egy dobozban 3 korona. Aradon, Szabadság-tér 8. szám.

a címe

AAGE MADELUNG

egyik legszébb elbeszéléseinek. Megjelent a Magyar Könyvtárban.

Ára 60 fillér.

Mindenütt kapható!

MEGJELENT

a

Budapesti

Czím- és Lakásjegyzék

XXVII. 1916. XXVII. ÉVFOLYAM.

Ára vászonkötésben 32 korona.

Kiadja a Franklin-Társulat.

Kapható minden könyvkereskedésben.

MARDOCHEUS

Irtá

Berczellyné Gajary Böske.

Ára 1 korona 50 fillér.

Megrendelhető:

LAMPÉL R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapest, VI., Andrassy-út 21. szám
és minden könyvkereskedésben.Vadászsportot űző
hadbavonultak

hozzátartozói rendeljék meg részükre a

„NIMRÓD”

KÉPES VADÁSZLAPOT

(állandó havi melléklete)

„A vadászeb”

címmű kynológiai szaklap), melyet utá-
nak küldünk a harczterre, kórházba,
üdülőtelepre. — Nagy örömet és szel-
lemi szórakozást nyújtanak vele vadász-
hozzátartozóinknak odakünn a fronton.A «Nimród» megjelenik minden hó-
1-én, 10-én és 20-án. Előfizetési ára
(«A vadászeb» cz. melléklettel együtt)
egy évre 12 K, fél évre 6 K, negyed évre 3 KMutatványszámokat szívesen küld a „Nimród” szerkesz-
tőség és kiadóhivatal, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.A
Kultúra és Tudomány

minden kötete a modern gondolkodás kiváló terméke.

1. Széchenyi eszmevilága. I. Gaal
Jeuő, Beöthy Zsolt, Probászka Otto-
kár, Kenessey Béla, gróf Vay Gáborné,
gróf Andrássy Gyula tanulmányai.
Kötve K 1.60
2. A szikratáviró. A. Slaby tanárnak a
német császár előtt tartott felolvasásai
után átdolgozta Kreuzer Géza mérnök.
Kötve K 1.20
- 3-4. A természettudomány fejlődé-
sének története. Két kötet. Irtá
Wilhelm Bölsche, ford. Schöpfung Aladár.
Kötve K 2.40
5. Kant-Breviarium. Kant világné-
zete és életfelfogása. A művelt ember
számára, Kant irataiból összeállította
dr. Gross Félix, ford. dr. Polgár Gyula.
Kötve K 1.60
6. Az emberiség jövője. Irtá Heinrich
Lohzky, fordította Schöpfung Aladár.
Kötve K 1.20
7. A vagyon tudománya. Irtá I. A.
Hobson, fordította dr. Sándor Zoltán.
Kötve K 2.—
8. A szociológia vazlata.
Irtá G. Palante, ford. dr. Mikos Lajos.
Kötve K 1.60
9. A tömegek lélektana. Irtá Le Bon,
ford. Balla Antal. Kötve K 2.—
10. Rodin beszélgetései a művé-
szetről. Összegegyűjtötte Paul Gsell,
ford. Farkas Zoltán. Kötve K 1.20
11. Henri Bergson filozófiája. Irtá
René Gillouin, ford. Farkas Zoltán.
Kötve K 1.20
12. Széchenyi eszmevilága. II. kötet.
Irtá István, Imre Sándor, Pauler
Akos, Zsilinszky Mihály, Márki Sándor,
Gaal Jenő tanulmányai. Kötve K 1.60
13. A francia irodalom főirányai.
Irtá G. L. Strachey, angolból ford.
Schöpfung Aladár. Kötve K 1.60
14. A világegyetem élete. Irtá Svante
Arrhenius, fordította Polgár Gyula.
Kötve K 2.—
15. Az ember helye a természetben.
Irtá Lenhossék Mihály dr. Kötve K 1.60
16. Az élet értelme és értéke. Irtá
Rudolf von Eucken, ford. Schöpfung
Aladár. Kötve K 2.—
17. A gondolat szabadság története.
Irtá J. B. Bury, ford. Balog Gábor.
Kötve K 2.—

Megrendelhetők:

LAMPÉL R. könyvkereskedése (WODIANER F. és FIAI) R.-T.-nál

Budapest, VI., Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben. ✓

AZ AÉRO

A repüléssel, léghajózással és a motórsportok minden
ágával foglalkozó egyedüli magyar folyóirat.

Minden számában érdekes és Különösen figyelemre méltók
eredeti fényképfelvételeket kö- a léghajózás és repülés hadi
zöl. A léghajózás eseményeiről, alkalmazásáról írott közlemé-
fejlődéséről és céljairól kitűnő nyei, valamint az ifjúság szá-
és könnyen érthető népszerű mára külön fenntartott kisrepülő-
cikkekkel tartalmaz. * gép (modell) rovata. *

Mutatványszámokat a kiadóhivatal szívesen küld

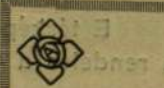
Budapest, I. ker., Retek-utca 46. sz.

Magyar Könyvtár
A FRONTRA!10
füzet; tartalmaz64
kitűnő elbeszélést és

3

koronába kerül,
tábori csomagolással
együtt.

Mindennapi kapható!

RENDELÉSNEK SZÍVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

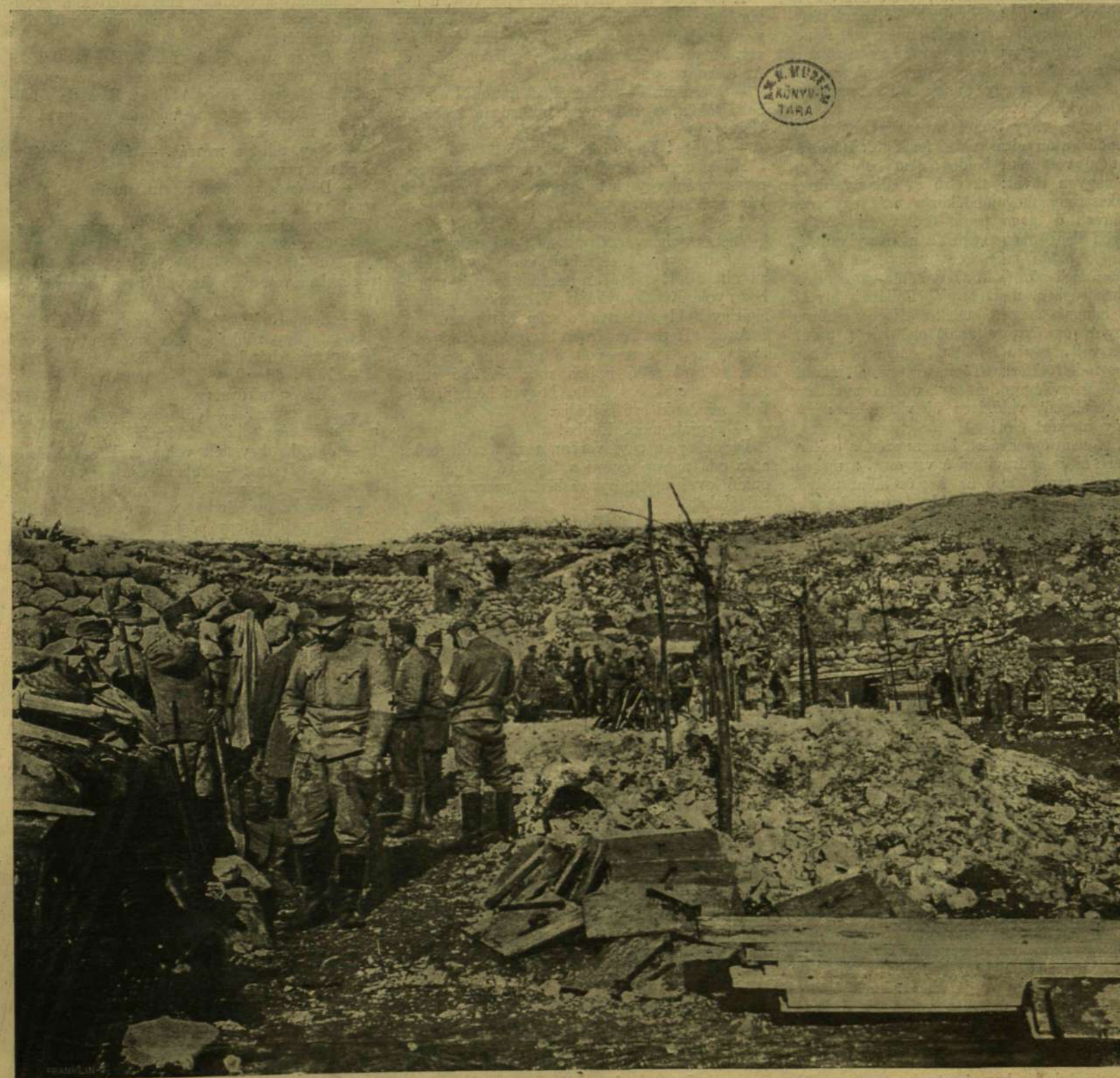
Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

11. SZ. 1916. (63. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, MÁRCZIUS 12.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármege-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.Egyes szám
ára 40 fillér.Előfizetési
feltételek:Egész évre — 20 korona.
Fél évre — 10 korona.
Negyed évre — 5 korona.A «Világkronika»-val
negyed évenként 1 koronával
több.Külföldi előfizetésekhöz a postailag meg-
határozott viteldij is eszolandó.

A TARTALÉK FEDEZÉKEL.

A DÉLNYUGATI HARCTÉRRŐL. — Török Sándor felvétele.